

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – VI. évfolyam 4. szám

Ára: 2520 Ft

2017. április

Családi kedvezmény 2017.

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A saját jogán családi pótlékra jogosult magánszemély, a rokkantsági ellátásban részesülő magánszemély esetén a vele együtt élő személyek családi kedvezményre vonatkozó lehetőségei növekedtek. Ezekkel a speciális esetekkel is kiegészítve tekintsük át a családi kedvezmény 2017-es szabályait.

Családi kedvezmény összege 2017-ben

2017-ben a kedvezményezett eltartott után érvényesíthető családi kedvezmény havonta és kedvezményezett eltartottanként

- 66 670 Ft (adóba átszámítva: 10 000 Ft) egy eltartott,
- 100 000 Ft (adóba átszámítva: 15 000 Ft) két eltartott,
- 220 000 Ft (adóba átszámítva: 33 000 Ft) három vagy több eltartott esetén.

Mindez azt jelenti, hogy az előző évhez képest a kétgyerekes családnál lehet változatlan bruttó mellett magasabb nettó fizetés.

Fogalmak ismétlése

Egy picit ismétljük át, hogy mi az eltartott és a kedvezményezett eltartott közötti különbség.

TARTALOM

Családi adókedvezmény 2017. **1. oldal**

Engedmények számviteli elszámolása **4. oldal**

Madárinfluenza az áfában, szja-ban **6. oldal**

A természetbeni osztalékjuttatás kérdésköréről **8. oldal**

Kötbér kikötése tanulmányi szerződésben, versenytilalmi megállapodásban **12. oldal**

Külföldi munkavállalás **14. oldal**

Kockázati biztosíték **16. oldal**

Létszámnövekmény **17. oldal**

Válasz-adó **18. oldal**

Személygépkocsi vagy nem személygépkocsi? **20. oldal**

Közvetített szolgáltatás az iparüzési adóban **22. oldal**

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából **23. oldal**

Figyelmesen olvastál? **24. oldal**

Kedvezményezett eltartottnak minősül:

- Akire tekintettel a magánszemély belföldön családi pótlékra jogosult.
- Aki a családi pótlékra saját jogán jogosult.
- A rokkantsági járadékban részesülő személy.
- A magzat (a fogantatás 91. napjától a világra jöttét megelőző hónapig az erről szóló orvosi igazolás alapján).
- A bíróság döntése, egyezség, a családi pótlék folyósítójánál tett közös nyilatkozat alapján közösen felügyelt gyermek mindkét szülőnél, valamint a szülők házastársainál is.

Eltartottnak minősül:

- A kedvezményezett eltartott.
- Az, aki a családtámogatási törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után
  - nem családi pótlékot állapítanak meg (pl. rokkantsági járadékot folyósítanak),
  - családi pótlékot nem állapítanak meg (pl. magzat esetében),
  - vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja (pl. tartósan beteg gyermek után járó emelt összegű családi pótlék esetében).

Felváltva gondozott gyerek

2017. január 1-jétől módosul a családtámogatási törvény is, amely a felváltva gondozott gyerekekre vonatkozó szabályt tartalmazza.

A rendelkezés szerint a szülőknek 2017-től már nem szükséges a bírói döntés arról, hogy a felváltva gondozott gyermek után 50-50 százalékban jogosultak legyenek a családi pótlékra. Ezentúl elegendő egy közös nyilatkozat benyújtása arról, hogy a gyermek gondozását, nevelését saját háztartásaikban felváltva biztosítják.

Amennyiben a nyilatkozat alapján 50-50 százalékban jogosultak a családi pótlékra, akkor a családi kedvezményt is az Sza törvény 29/B § (1.e) bekezdése („50 százalékos” szabály) alapján érvényesíthetik.

Családi pótlék saját jogon

A saját jogán családi pótlékra jogosult, illetve a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély 2017. évben jogosultnak nem csak a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül, hanem a szülei hozzátartozói közül is választhat egy személyt, akire a családi kedvezmény jogosultságát áttestálja.

Mivel saját maga is érvényesítheti a kedvezményt, ezért jogos a kérdés, hogy miben is lehet itt gondolkodni. Ezek között a magánszemélyek között sok olyan van, akinek egyéb keresete nincs, tehát nincs is miből érvényesítenie, illetve, még ha lenne is miből érvényesíteni a kedvezményt, akkor is érdemes meggondolni, hogy az ő kedvezménye növelhet egy már meglévő kedvezményt.

Arról van tehát szó, hogy ő is „plusz egy gyereknek” számít, amikor a kedvezmény összegét megállapítom.

A képlet tehát egyszerű: körbe kell nézni a háztartásban, hogy van-e olyan személy, aki családi kedvezményt már eleve érvényesít x fő gyermekre tekintettel, majd odaírni mellé ezt a magánszemélyt, növelve a kedvezmény összegét x + 1 fő figyelembevételével.

Van azonban egy fontos korlátozó rendelkezés, mely szerint a kijelölt magánszemélyre íratott kedvezményt nem oszthatja meg és közös érvényesítésről sem lehet szó, tehát aki ki van jelölve jogosultnak, annál lehet csak akár év közben, akár év végén a kedvezményt igénybe venni. Ezt a korlátozó rendelkezést úgy lehet áthidalni, ha év közben az erre a személyre eső kedvezményt senki nem veszi figyelembe, így év végén marad választási lehetőség jogosult személyt illetően.

Példa

Van egy 5 fős háztartás két kereső szülővel, két kisiskolás gyermekkel és egy harmadik felnőttkorú gyermekkel (minden gyermek közös), ez utóbbi személy saját jogán jogosult családi pótlékra.

Az apa bruttó 200 000 forint havi jövedelemmel rendelkezik, az anya bruttó 250 000 forint havi jövedelemmel.

Anya május 1-jétől nem rendelkezik keresettel.

Az már biztos kiinduló pont, hogy a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek nem saját maga fogja igénybe venni a kedvezményt, tehát a gondolkodás abban merül ki, hogy az apa vagy az anya legyen a jogosult. Bármelyiküket is jelöli ki, a ráeső 220 000 forint havi kedvezményt év közben és végén is csak az a szülő tudja érvényesíteni, akit megegyezésük alapján kijelölnek.

A kijelölt magánszemélyre íratott kedvezményt nem oszthatja meg és közös érvényesítésről sem lehet szó.

Ha az anyát jelölik ki jogosultnak a felnőttkorú gyermek kedvezménye tekintetében, és emellett egy-egy kiskorú kedvezményét veszik igénybe a szülők, akkor az optimális kedvezmény kihasználása érdekében év végén átcsoportosításra lesz szükség, figyelemmel a járulékkedvezményre is.

Anya éves szinten $5 \times 250\,000$ forint szja-alappal és $5 \times 283\,333$ kedvezmény szempontjából igénybe vehető járulékalappal rendelkezik, ami összesen 2 666 667 forintot jelent. Egy gyermek kedvezménye éves szinten 2 640 000 forint, azaz éppen belefér a keretbe. Tehát az év végi bevallásban összecszerűségében legalább ezt a 2 640 000 forintot kell az anya

bevallásába kedvezményként beírni, mivel ez az az összeg, amit a saját jogán családi pótlékra jogosult után csak ő vehet igénybe.

A többi kedvezményt apánál kell figyelembe venni. Apa kerete egyébként 5 120 000 forint, azaz maradni fog kihasználatlan összeg, de a felnőttkorú gyermek kedvezménye legalább nem vész el.

Megosztás vagy közös érvényesítés?

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe.

Lehetőség van azonban arra, hogy azt az arra jogosító felek együttesen, közösen, illetve az adóbevallásban (munkáltatói adómegállapításban) megosztva érvényesítsék.

A közös igénybevétel (már az adóelőleg-megállapításnál is) csak akkor jöhet szóba, ha az együttes igénybevétel ugyanazon kedvezményezett eltartott után a családi kedvezményre jogosult személyek között történik, a megosztás pedig azt jelenti, hogy a jogosult az őt megillető kedvezményt jogosultnak nem minősülő más magánszeméllyel együtt érvényesíti.

Sokszor kérdezik, hogy a bevallás kitöltésekor melyik rubrikába kell tenni az „x”-et, ha a szülők együttesen veszik igénybe a kedvezményt.

Valójában mindegy. De ha mégis tudományosan akarunk választani, akkor legyen vezérelv az előbbi megkülönböztetés:

- ha mindketten jogosultak lennének egyébként családi pótlékra, akkor közös érvényesítés,
- ha családi pótlékra nem jogosult részére adjuk át a kedvezmény egy részét, akkor megosztás.

Engedmények számviteli elszámolása

Szerző: Kardos Barbara

A vállalkozások, a kreatív vezetők által kitalált vevőcsalogató, forgalomfelfordító engedmények sokszínű palettáján néha nehéz eligazodni. A következő összefoglalás célja az eligazodást segítő iránymutatás.

Engedmények fajtái

Az üzleti, a kereskedelmi kapcsolatok erősítése érdekében gyakori az engedmények alkalmazása. Az engedmények sokféle típusa ismert a vállalkozások gyakorlatában, azok elnevezésétől függetlenül a számviteli elszámolás szempontjából jellemzően két kategóriába sorolhatóak.

Az azonnali számlázott engedmények adják az első kategóriát, melyek jellemzője, hogy már csak az engedménnyel csökkentett ár kerül elszámolásra mind az engedmény nyújtójánál, mind az engedményben részesülőnél.

A második kategóriába az utólag adott engedmények tartoznak, ezen belül megkülönböztetjük a fizetési határidőn belüli teljesítésre tekintettel adott engedményeket, ezek a skontó és a forgalom (menyiség vagy érték) alapján meghatározott engedmények (rabat, bónusz). Az utólagos engedmények esetében azonban lehetőség van arra, hogy az engedmény nyújtója utólag számlával dokumentálja az engedmény adását, csökkentve ezzel a fizetendő áfa alapját.

Engedmények számlázása

Lehetőség van tehát az utólag adott engedményre tekintettel helyesbítő számla (számlával egy tekintet alá eső okirat) kiállítására. Ez esetben a korábban kiállított számlák alapján helyesbítő számlát kell kiállítani, a korábbi értékesítések eredeti ellenértéke negatív előjellel jelenik meg a számlán, és az engedménnyel csökkentett ellenérték kerül feltüntetésre pozitív előjellel. Így az engedményt nyújtónál csökken az áfafizetési kötelezettség.

Azonban ez a megoldás, tehát a helyesbítő számla kiállítása módosítja az engedmény számviteli elszámolását, tekintve, hogy az a helyesbítő számla alapján már nem minősül közvetett engedménynek, így a kapott engedmény nem egyéb bevétel lesz, hanem csökkenti az eszköz, igénybe vett szolgáltatás bekerülési értékét.

Az áfa szerinti engedmény

Az áfatörvény alapján termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás esetében az adó alapjába nem tartozik bele az üzletpolitikai célú árengedmény.

Az áfatörvény alapján az adó alapjába nem tartozik bele az üzletpolitikai célú árengedmény.

Az üzletpolitikai célú engedmény jellemzőit az áfatörvény részletezi, ez alapján az árengedmény akkor minősül üzletpolitikai célúnak, ha:

- az árengedmény nyújtójától független féllel kötött és más független fél számára is – azonos feltételek mellett – ésszerűen elérhető, vagy
- az árengedmény nyújtójától független féllel is – azonos feltételek mellett – köthető és számára ésszerűen elérhető megállapodásban előre rögzített, vagy
- az annak alapján számított árengedmény pénzben kifejezett – adó nélkül számított – összesített összege kisebb, mint az árengedmény igénybevételére jogosító termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások pénzben kifejezett – adó nélkül számított – összesített ellenértéke.

A vállalkozás számlázott engedményt adhat termékben is. A figyelemfelkeltő, vevőcsalogató megfogalmazástól függetlenül fontos az adott ügylet számviteli és adószempontból megfelelő kezelése. Amennyiben több vagy egy meghatározott termék értékesítéséhez „ajándékot” kínál a kereskedő, térítés nélküli átadásnak minősül és mint olyan áfaköteles ügylet. Éppen ezért az ajándékként adott termék is kettős megítélés alá eshet, ha nulla értéken történik az ajándék kiszámlázása, a térítés célszerű megfelelő piaci értéken kiszámlázni, és annak értékét engedményként levonni valamely más termék vagy termékek árából.

A rabat, amennyiben az utólag számlahelyesbítéssel kerül bizonylatolásra, mint számlázott engedmény elszámolandó. A számlában azonban fel kell tüntetni, hogy az engedmény konkrétan mely teljesítésekre, termékekre vonatkozik. Amennyiben az utólag kapott engedmény számlázásra kerül, az csökkenti a vásárolt termék, igénybe vett szolgáltatás bekerülési értékét.

Korábban fizetés engedménye

A közvetett, nem számlázott engedmények egyik formája tehát a pénzügyi teljesítéshez kapcsolódó engedmény (skontó) egy százalékos formában meghatározott engedmény, melyet készpénzes fizetéskor, illetve fizetési határidőn belüli pénzügyi teljesítésre tekintettel adhat a vállalkozás a partnerrel kötött írásbeli megállapodás alapján. Az írásbeli megállapodás formája lehet az is, ha a számlán feltüntetik a fizetési feltételeket és az ehhez kapcsolódó esetleges kedvezményeket.

A fizetési határidőn belül történt pénzügyi rendezés esetén adott, nem számlázott engedmény elszámolása (legfeljebb 3%):

- T 879. Pénzügyi rendezéshez kapcsolódó adott árengedmény
- K 311. Belföldi követelések (forintban)

A 3%-on felüli összeg elszámolása (véglegesen átadott pénzeszköz):

- T 869. Egyéb ráfordítás
- K 311. Belföldi követelések (forintban)

Kapott skontó elszámolása

- T 454. Szállítók
- K 979. Pénzügyi rendezéshez kapcsolódó kapott árengedmény

A 3%-on felüli összeg elszámolása (véglegesen átvett pénzeszköz):

- T 454. Szállítók
- K 969. Egyéb bevételek

A 3%-ot meghaladó bónusz elszámolása során figyelembe kell venni, hogy az tao szempontból véglegesen átadott pénzeszköznek minősül, és ahhoz, hogy ne legyen adóalap-módosító tétel, szükséges az engedményben részesülőtől nyilatkozatot beszerezni, hogy e juttatás nélkül sem lenne negatív az adóalapja.

Mennyiségi kedvezmény

A közvetett, nem számlázott engedmények másik formája a forgalomalapú engedmény. A bónusz besorolása számvitel szempontjából egyértelmű, az mint szerződésen alapuló konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott, utólag adott engedmény a pénzügyi teljesítéssel egyidőben, vagy szerződés alapján a tárgyra vonatkozóan egyéb bevételként kell, hogy elszámolásra kerüljön. Amennyiben a pénzügyi rendezés vagy az elszámolás nem történik meg a tárgyra vonatkozóan a fordulónapot megelőzően, de a szerződés szerint a bónusz elszámolása megalapozott, annak összegét a fordulónapon szerződésen alapuló egyéb követelésként, vagy fizetendő bónusz esetében egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell állományba venni.

Az elszámolás történhet tényleges pénzmozgással, illetve a fennálló követelések/kötelezettségek kompenzációjával.

A szállítótól utólag kapott – konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott – engedmény elszámolása a pénzügyi teljesítéssel egyidejűleg:

- T 384. Elszámolási betétszámla
- K 964. Utólag kapott – közvetve kapcsolódó – engedmény

A tárgyra járó – konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott – engedmény elszámolása:

- T 368. Egyéb követelések
- K 964. Utólag kapott – közvetve kapcsolódó – engedmény

A vevőnek adott – konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott – engedmény elszámolása a pénzügyi teljesítéssel egyidejűleg:

- T 864. Utólag adott – közvetve kapcsolódó – engedmény
- K 384. Elszámolási betétszámla

A tárgyévet terhelő – konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott – engedmény elszámolása:

- T 864. Utólag adott – közvetve kapcsolódó – engedmény
- K 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettség

Madárinfluenza

az áfában, szja-ban

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A témát az hívta újra életre, hogy a madárinfluenza miatt több vállalkozó kártalanításban részesült. Persze az élet mindig bonyolítja az elméletet: előfordul, hogy integrátor tulajdonában lévő, de bérnevelésbe adott kacsát, libát ölnek le. Vajon ilyenkor van-e áfa, van-e számlakiállítási kötelezettség? A bérnevelőnél milyen bevételek csapódhatnak le a kártalanítás kapcsán?

A madárinfluenza

2016. november elején észlelték idehaza a madárinfluenza-megbetegedést, az azóta eltelt időszakban a kitörések száma is növekedett és a fertőzött területek is egyre jelentősebbek.

Azoknak, akiknek állatállományát az intézkedés következtében le kellett ölni, jár az állami kártalanítás.

A NAK álláspontja szerint állami kártalanításra az előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően, vagy a járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa jogosult.

A kártalanítás összege pedig a törvény alapján az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke.

Kártérítés vagy kártalanítás?

Örököld kérdés, már e magazin hasábjain is foglalkoztunk vele. A kártérítés a jogellenes magatartással okozott károk megtérítésekor fizetett jóvátétel, amely nem minősül ellenértéknek, ezért a kártérítést áfakörön kívüli tételként kell kezelni.

A kártalanításról akkor beszélünk, amikor jogszerű (jogilag megengedett) magatartással okozott kár megtérítése történik, ezzel adóköteles szolgáltatásnyújtás valósul meg.

Egyértelmű, hogy esetünkben ez utóbbiról van szó.

Adózási kérdések

A madárinfluenzával járó hatósági intézkedés – amellet, hogy elég komoly csapás a baromfitenyésztéssel foglalkozók körében – adózás területén sem egyszerű kezelni ezt az eseményt.

Adózásról onnantól kezdve kell beszélni, hogy a hatóság elvitt állatok mennyisége alapján kártalanítást állapít meg, melyet határozatban közöl

Adózásról onnantól kezdve kell beszélni, hogy a hatóság elvitt állatok mennyisége alapján kártalanítást állapít meg, melyet határozatban közöl.

A kártalanítás fejében elvitt állatokat az áfatörvény egyértelműen a hatálya alá tartozó ügyletként kezeli. Abban a tekintetben már lehet vitatkozni, hogy termékértékesítésként (állatok átadása ellenérték fejében) vagy szolgáltatásnyújtásként (hatósági intézkedés túrése) kezeljük az ügyletet.

Ennek nagy jelentősége nincs, mivel a teljesítési időpontja a kártalanítást tartalmazó határozat jogerőre emelkedése napja. Azaz ezt a napot magába foglaló bevallási időszakban kell a vonatkozó áfakötelezettséget bevallani (azt persze feltételezem, hogy áfafizetésre kötelezett adóalanyról van szó).

Számlakibocsátás

A következő lépés az, hogy mivel az áfatörvény hatálya alá tartozik az ügylet, akkor arról számlát köteles az integrátor kiállítani. Az viszont jogos kérdés, hogy kinek szóljon a számla. Azt gondolom, hogy a számla vevőjének ebben az esetben az intézkedést végrehajtó hatóságot kellene megadni, azaz a Nébihet. Ha a Nébih tiltakozik a számla ellen, az sem baj, legfeljebb visszaküldi, de ezt már tudjuk dokumentálni, hogy a számla kiállításra, illetve átadásra került.

A számlát a leölt állatok tulajdonosa kell, hogy kiállítsa, azaz az integrátor. Ennek megfelelően az integrátor fogja az áfát is megfizetni.

Természetesen az is kérdés, hogy a megállapított kártalanítási összeg már tartalmazza-e az áfát vagy sem. A válasz az, hogy igen, tartalmazza, tehát visszafelé kell számítani az áfaösszeget.

Úgy kell tehát számolnunk, hogy a kártalanítás összegének bő 21%-át az államnak áfa jogcímen vissza kell adni.

Mi a helyzet a bérnevelővel?

Ha az integrátor a kapott kártalanítás egy részéből juttatni kíván a bérnevelőnek, akkor az már nem tekinthető kártalanításnak. Ez az összeg a bérnevelő addigi munkájának ellenértéke lesz, tehát bérnevelési szolgáltatásként kell kezelni.

A bérnevelési szolgáltatás alapesetben áfás, de a bérnevelők között már előfordulhat kompfeláras is. Kompfeláras bérnevelő esetén az integrátor állítja ki a felvásárlási jegyet.

Értelemszerűen, ha nem továbbít az integrátor a kártalanításból semmit, akkor nincs áfa alapjául szolgáló ügylet, azaz nincs bizonylatolás sem.

Személyi jövedelemadó

A kérdésnek nemcsak áfa-, hanem személyi jövedelemadó-vonzata lehet.

A probléma akkor jelentkezik az szja-ban, ha a bérnevelő az integrátortól a bérnevelésre tekintettel kap ellenértéket.

Ha őstermelő a bérnevelő, akkor az állatok hatóságának történi „leadási ára” lenne a bevétel.

Ezt az összeget nagyon nehéz meghatározni, mivel az állatok hizlalása/nevelése nem fejeződött be. Úgy is meg lehet közelíteni a kérdést, hogy az integrátor által kihelyezett állatoknak és a kihelyezett takarmánynak értékéhez adom hozzá az elismert teljesítmény összegét, és ezt tekintem bevételnek.

Ha az integrátor a hatóságilag leölt állatokra tekintettel is elkészíti az elszámolást, akkor azon fog szerepelni egy átadáskori érték, melyet bevételként kell figyelembe venni.

Ha a bérnevelő egyéni vállalkozó, akkor a számlázott (vagy felvásárlási jegy esetén a felvásárlási jegyen szereplő) összeg lesz az egyéni vállalkozó bevétele, azaz csak a szolgáltatás ára.

Figyelem!

Fontos, hogy minden egyes kártalanítási ügylet egyedi elemeket is hordozhat magában, tehát az előbbi levezetés az esetek túlnyomó részében működik. Különösen akkor kell odafigyelni, ha a kártalanítást közvetlenül a bérnevelő kapja meg, ilyen esetben a fent leírtak nem igazak, újra kell az egészet gondolni.

A természetbeni osztalékjuttatás kérdésköréről

Szerző: Egri-Retezi Katalin

Különösen a kkv-szektorban gyakran előfordul, hogy egymás utáni években jóváhagynak osztalékot, amelyet azután nem fizetnek ki a tulajdonosoknak huzamosabb időn keresztül. Ily módon a tulajdonosokkal szembeni osztaléktartozás felhalmozódik. A saját tőke jegyzett tőkén felüli többlete ugyan megengedné az osztalékjuttatást, de annak pénzbeli kifizetésének likviditási akadálya van. Nincs tehát arra szükség, hogy az osztalékra jogosultak követelésük elengedésével javítsák társaságuk tőkehelyzetét. Az adós társaságnak bizonyos eszközökből feleslege van, amit a tulajdonosi kör jól tud hasznosítani. Ezért a társaság és tulajdonosainak is az az egyező érdeke, hogy az osztaléktartozást eszközök átadásával térítsék meg. Ennek a szituációnak a tipikus tévesen értelmezett kérdéseivel foglalkozik jelen cikk. A téma tárgyalását onnan kezdem, hogy az osztalékot már jóváhagyták és az a tulajdonosokkal szembeni tartozásként szerepel a társaság könyveiben.

Hogyan lehet az osztalékot jogszerűen természetben juttatni?

Kiindulásként leszögezem, hogy mind a Gt., mind a Ptk. talaján lehetséges az osztalék természetben való megtérítése, azonban eltérő jogszabályi keretek között.

Bt.-k és kkt.-k esetében a 2014. 03. 15. előtti és a mostani szabályok között is mód volt és van az osztalék természetben való kifizetésére anélkül, hogy ezt a lehetőséget a létesítő okiratban feltüntették volna. Itt tehát a helyzet nem változott.

A kft.-k vonatkozásában lényegileg módosult a szabályrendszer. A Gt. 132. § (1) szerint csak akkor volt lehetséges az osztalék természetbeni térítése, ha azt a társasági szerződés így szabályozta. A Ptk. megfelelő 3:185. §-ából kimaradt ez a megkötés, így azon cé-

A Gt. 132. § (1) szerint csak akkor volt lehetséges az osztalék természetbeni térítése, ha azt a társasági szerződés így szabályozta.

gek társasági szerződésében, amelyek az osztalékot nem pénzben kívánják megtéríteni, ezt a szabályt már nem kell rögzíteni. (Hozzáteszem, hogy véleményem szerint, ha a Ptk. szerint megváltott társasági szerződésben mégis azt a szabályozást szerepeltetik, hogy az osztalék csupán pénzben kifizethető, úgy ehhez a társaság kötve van.)

A részvénytársaságoknál a Gt. 220. § (1) és a Ptk. 3:262. § (1) tartalmilag azonos módon rögzíti, hogy a természetben való osztalékfizetés lehetőségét az alapszabálynak tartalmaznia kell. Csupán ebben az esetben lehetséges jogszerűen a természetbeni osztalékfizetés. Mivel a részvényesek részére történő kifizetés szabályozása hitelezővédelmi garanciákat tartalmaz, azoktól nem lehet úgy eltérni, hogy a törvényben meghatározottnál enyhébb feltételeket határozzanak meg.

Milyen módon könyvelendő az eszközátadással megtérített osztalékkötelezettség?

- A számviteli törvény szerint az osztaléktartozás nem pénzeszközzel való kifizetésekor az eszköz átadására az értékesítés szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az értékesítésről jellemzően számlát szükséges kibocsátani, különösen ak-

kor, ha az eszköz átadásához áfafelszámítási kötelezettség kapcsolódik. Az osztalékot fizető társaság számla szerinti követelését lehet majd az osztalékfizetési kötelezettséggel összevetni.

- Az összevetés technikai kivitelezése történhet beszámítással vagy kompenzációval.

Ezen fogalmak is keveredhetnek a gyakorlatban, ezért érdemes őket tisztázni.

A Ptk. 6:49–52. § szabályozza a beszámítás intézményét, mely szerint a kötelezett a tartozását beszámíthatja a jogosulttal szembeni követelésébe az alábbiak szerint:

- A beszámítani kívánt pénzkövetelésnek lejártnak (esedékesnek) kell lennie.
- A jogosulthoz intézett (címezett) egyoldalú jognyilatkozattal történik (jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelését a kötelezett a jogosulthoz intézett jognyilatkozattal a pénztartozásába beszámítja).
- A kötelezett tehát a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelését tartozásába beszámíthatja a jogosult beleegyezése nélkül is!

Kompenzáció a Ptk.-ban ugyan nincs külön nevesítve, de elterjedt pénzkímélő megoldás az alábbi jellemzőkkel:

- Még le nem járt követelések/kötelezettségek teljesítésére.
- A két fél egybehangzó írásbeli jognyilatkozatával.

A kompenzáció megállapodást tehát minden esetben írásban kell rögzíteni és valamennyi érintett fél által aláírt módon kell dokumentálni.

Tapasztalat szerint a kompenzáció fogalma itt jobban közelít a valós helyzethez.

Egyrészt, egyébként nem feltétlenül helyesen az osztalékról szóló társasági döntésnél a kifizetésre nem rögzítenek határidőt. Ha pedig nincs rögzítve a fizetési határidő, akkor nem is beszélhetünk lejárt kötelezettségről.

Másrészt a természetbeni térítés tényét és annak konkrét eszközféleségben megnyilvánuló formáját a feleknek szükséges egyező akarral elfogadniuk.

Fontos kiemelni, hogy a számla kompenzációjánál magánszemély jogosultak esetében csak az osztalék „nettó értéke” (szja és eho levonása utáni összeg) tudható be, mivel az osztalékot fizető társaságot szja- és eholevonási és -fizetési kötelezettség terheli a nem pénzben történő kifizetéseknél is.

Várhatóan az eszköz számlázott bruttó, áfával növelt értéke (ha az értékesítés áfás) nem egyezik meg az osztalék nettó értékével, ezért az elszámolásnál a különbözet kiegyenlítéséről is gondoskodni kell.

Példa

A természetben fizetett osztalék könyvelését a következő példán mutatjuk be.

Adatok:

Átadott személygépkocsi könyv szerinti értéke	2000 E Ft
Átadott tárgyi eszköz áfa nélküli piaci értéke (számlázott összeg)	3000 E Ft
A eset: Osztalékkötelezettség magánszemély taggal szemben	2800 E Ft
B eset: Osztalékkötelezettség társaság tulajdonossal szemben	2800 E Ft

Megjegyzés: a taxistársaság a személygépkocsi-beszerzés áfatartalmát teljes mértékben levonta!

Megoldás

A eset: magánszemély osztalékjogosult esetén

Osztalék jóváhagyott összege (beszámoló elfogadásakor)

T 413. Eredménytartalék –	K 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség	2800 E Ft
---------------------------	---	-----------

Kivezetett eszköz könyv szerinti értéke (eszköz átadásakor)

T 86. Egyéb ráfordítás –	K 14. Egyéb gépek, járművek	2000 E Ft
--------------------------	-----------------------------	-----------

Személygépkocsi piaci értéke

T 36. Egyéb követelések –	K 96. Egyéb bevétel	3000 E Ft
T 36. Egyéb követelések –	K 467. Fizetendő áfa (3000 × 27%)	810 E Ft

Osztalék összegének szja-tartalma

T 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség –	K 462. Szja-kötelezettség	420 E Ft
---	---------------------------	----------

Osztalék utáni eho (amennyiben a tárgyéven nem volt beszámítható járuléklevonás)

T 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség –	K 463. Ehokötelezettség	392 E Ft
---	-------------------------	----------

Kötelezettség beszámítása

T 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség –	K 36. Egyéb követelések	2800 E Ft
---	-------------------------	-----------

Pénzügyi rendezés, átvezetés

A 479. tulajdonossal szembeni kötelezettség számlán (TE) tartozik egyenleg lesz az osztalék utáni adóterhek miatt, amit célszerű átvezetni az egyéb követelésekre. Ezután annak teljes egyenlegét a magánszemély tulajdonos pénzügyileg rendezi a társaság felé.

T 36. Egyéb követelések –	K 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség	812 E Ft
T 38. Bankbetét –	K 36. Egyéb követelések	1822 E Ft
		(3810+420+392–2800=1822 E Ft)

B eset: társaság osztalékjogosult esetén

Osztalék jóváhagyott összege (beszámoló elfogadásakor)

T 413. Eredménytartalék –	K 479. Tulajdonossal szembeni kötelezettség	2800 E Ft
---------------------------	---	-----------

Kivezetett eszköz könyv szerinti értéke

T 86. Egyéb ráfordítás –	K 14. Egyéb gépek, járművek	2000 E Ft
--------------------------	-----------------------------	-----------

Személygépkocsi piaci értéke

T 36. Egyéb követelések –	K 96. Egyéb bevétel	3000 E Ft
T 36. Egyéb követelések –	K 467. Fizetendő áfa	810 E Ft

Követelés beszámítása

T 479. Tulajdonossal – szembeni köt.	K 36. Egyéb követelések	2800 E Ft
--------------------------------------	-------------------------	-----------

Tulajdonos rendezi a különbözetet

T 38. Bankbetét –	K 36. Egyéb követelések	1010 E Ft
-------------------	-------------------------	-----------

Milyen összegben számítsák be az átadott eszközt az osztaléktartozásba?

Az előző példánál is láthatták, hogy az átadott eszköz piaci értéken került számlázásra, és az így keletkező követelés beszámításra az osztaléktartozásba. Pedig ilyenkor tipikus tévedés a könyv szerinti érték alkalmazása. Az átadott eszköz számlázott nettó és könyv szerinti értéke közötti különbözet ugyanis adózás előtti eredményt befolyásoló hatású. E ténynek különös jelentőséget ad, ha az osztalékjogosultja az azzal adós társaságban többségi befolyással bír. Ekkor ugyanis beköszönnek a kapcsolt

vállalkozások egymás közötti ügyleteire vonatkozó Tao tv. 18. § szerinti szabályok. Tao szempontjából az adóalapja egyébként korrigálható lenne az eszköz piaci és könyv szerinti értéke közötti különbözettel.

Nem szabad azonban azt elfelejteni, hogy más adó (áfa) és közteher (illeték) probléma is felmerülhet ebben az esetben, mint a következőkben ismertetem.

Az Áfa tv. 66. § (2) értelmében, ha a tartozás megtérítése eszköz átadásával (értékesítésével) történik, annak adóalapját pénzben kifejezve, a termék, szolgáltatás szokásos piaci árán kell megállapítani.

A 67. § (1) szerint a főszabálytól eltérően – ellenérték helyett – a szokásos piaci ár az adó alapja abban az esetben, ha a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása nem független felek között történik.

Szokásos piaci ár

A szokásos piaci ár fogalmát az Áfa tv. 255. § (1) rögzíti. Szokásos piaci ár az a teljes pénzösszeg, amelyet tisztességes versenyfeltételek mellett az adott termékértékesítéssel vagy szolgáltatásnyújtással összehasonlítható körülmények között a teljesítés helye szerinti államban és a teljesítés időpontjában a beszerzőnek vagy az igénybe vevőnek fizetnie kellene egy tőle független értékesítőnek vagy nyújtónak.

A tv. 259. § 13. pontja alapján nem független felek: olyan, jogilag egyébként egymástól független felek, akik (amelyek)

- a) egymás viszonylatában kapcsolt vállalkozások;
- b) között névre szóló tulajdonosi (tagsági) jogviszony áll fenn.

A példánkban szereplő könyv szerinti érték értékesítési adóalapként való érvényesítését az Áfa tv. tehát nem engedi meg.

Annak alkalmazása ugyancsak ellentétes lenne az illeték tv.-vel. E tv. szerint például ingatlanértékesítés beszámításával megvalósuló osztalékterítés mint visszerhes vagyónátruházás esetében 19. és 102. § (1)/e pontja szerint az illeték alapja a forgalmi érték, ami a szokásos piaci ár fogalmának gyakorlatilag megfeleltethető.

Összegezve

Összességében véve azt ajánlom annak, aki a természetbeni osztalékfizetés problematikájával a praxisában találkozott, hogy a befektetést élvező társaság létesítő okiratát a Ptk. szabályaival összefüggésben értékelje. Az eszközértékesítés beszámításánál körültekintően alkalmazza a bruttó elszámolás számviteli elvét és gondoskodjon annak megfelelő dokumentálásáról. Az átadandó eszközérték meghatározásánál vegye alapul a piaci értéket, mert ezt követelik meg a különböző adó- és közteher-kötelezettségei.

Jegyzőkönyv

Készült: .....-én a(z) ..... Társaság székhelyén,
..... szám alatt

Jelen vannak: ..... (tag)
..... (tag, ügyvezető)

Tárgy: A pénzügyi jelentések (mérleg, eredménykimutatás) megvitatása, a mérleg megállapítása és az adózott eredmény felhasználásáról való határozathozatal

A társaság képviselője megállapítja, hogy az ülés határozatképes, azon minden tag képviselteti magát. A felek a jegyzőkönyvet aláírásukkal hitelesítik.

Képviselő tájékoztatást ad a társaság ..... évi tevékenységéről. Az éves beszámolót minden érdekelt írásban a kezéhez kapja, ezzel egyidejűleg szóban is ismertetik a számszerű adatokat.

...../20..... sz. taggyűlési határozat:

A taggyűlés a 20..... évi beszámoló jelentésben foglalt adatokat az alábbiak szerint fogadja el:

- a magyar számviteli törvény szerint összeállított egyszerűsített éves beszámolót
- az eszközök és források ..... E Ft-os egyező mérlegfőösszeggel
- és ..... E Ft-os adózott eredménnyel

...../20..... sz. taggyűlési határozat:

A taggyűlés az ügyvezető előterjesztése alapján úgy határoz, hogy az adózott eredmény összegét a meglévő szabad eredménytartalékból ..... E Ft-osszeggel kiegészítve ..... E Ft-osztalékot hagy jóvá a tagok részesedésének arányában.

Felek jelen jegyzőkönyvet elolvasás és értelmezés után helybenhagyva aláírták:

k.m.f.t.

.....

Kötbér kikötése

tanulmányi szerződésben, versenytilalmi megállapodásban

Szerző: dr. Kovács Szabolcs

A hatályos szabályozás alapján a polgári jogi szerződésekből ismert kötbér jogintézménye megjelenik a munka világában is. A tanulmányi szerződésben és versenytilalmi megállapodásokban a felek – mindenképpen közös megegyezéssel, tehát semmiképpen nem „egyoldalú döntéssel” – kötbért köthetnek ki.

A polgári jogi szabályokról dióhéjban

A tanulmányi szerződésben, versenytilalmi megállapodásban kikötött kötbérre a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) szabályait kell alkalmazni [a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 228. § (5) bekezdés és 229. § (8) bekezdés].

A Ptk. szerint a kötelezett pénz fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, megszegi a szerződést. A fizetési kötelezettség alól akkor mentesülhet, ha a szerződésszegését kimenti [Ptk. 6:186. § (1) bekezdés]. Például, a fél 250 000 Ft kötbért köteles fizetni szerződéses partnerének, ha a megállapodásukat megszegi.

Ahogy a fenti szabályokból kitűnik, kötbérfizetési kötelezettséget akár a munkáltató, akár a munkavállaló vállalhat. E kötbér a munkajogi jogkövetkezményeken (például visszafizetési kötelezettség) túl terheli a szerződésszegő felet.

Kötbérfizetési kötelezettség nemcsak a teljesítés elmaradására, hanem gyakorlatilag bármely szerződésszegésre kiköthető, ideértve a közbenső vagy előzetes szerződésszegéseket is. Így például a munkavállaló vállalhatja kötbér fizetését, ha a tanulmányi szerződésben foglalt végzettséget nem az előírt tanulmányi idő alatt szerzi meg, mert egyes vizsgáit nem teljesíti sikeresen. Ekkor a kötbér megfizetése mellett a munkáltató továbbra is követelheti a munkavállalótól a szerződés teljesítését, azaz a tanulmányok sikeres elvégzését és a munkaviszony fenntartását.

Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy amíg teljesítés elmaradása esetére kikötött kötbér érvényesítése a teljesítés követelését kizárja, a késedelem esetére kikötött kötbér megfizetése azonban nem mentesíti a teljesítési kötelezettség alól. Azaz, amennyiben a felek versenytilalmi megállapodásban a tiltott jogviszony-létesítéshez kötbérfizetési kötele-

zettséget kötnek, a munkavállalótól a kötbér megfizetése követelhető, de a jogviszony-létesítéstől való további tartózkodás már nem.

A szerződéskötéshez tartozó alakisági követelmény, hogy a kötbér csak írásban köthető ki. A kötelezetett – jellemzően a munkavállalót – védő garanciális szabály, hogy a túlzott mértékű kötbér összegét a kötelezett kérelmére a bíróság mérsékelheti (Ptk. 6:188. §).

A kötbér túlzott mértékének versenytilalmi megállapodás esetén a versenytilalom megtartásáért fizetendő ellenértéket, tanulmányi szerződés esetén a munkáltató által nyújtott támogatás mértékét kell elsősorban figyelembe venni, illetve azt, hogy ez mennyiben áll arányban a munkavállalók által vállalt kötelezettségek súlyával.

A kötbér átalány-kártérítésként (is) funkcionál, ugyanis a jogosult kötbérigényét attól függetlenül érvényesítheti, hogy a kötelezett szerződésszegéséből kára származott-e vagy sem, természetesen azzal, hogy érvényesítheti a kötbért meghaladó kárát is [Ptk. 6:187. § (3) bekezdés].

A tanulmányi szerződés munkajogi szabályai

A tanulmányi szerződés aláírásával a munkáltató vállalja, hogy a tanulmányok alatt a munkavállaló számára támogatást nyújt, a munkavállaló pedig kötelezi magát, hogy a megállapodásban foglalt ta-

A munkavállaló szerződésszegése esetén a munkáltató elállhat a tanulmányi szerződéstől és a nyújtott támogatást visszakövetelheti.

nulmányokat folytatja és a képzettség megszerzése után a támogatás mértékével arányos időn – de legfeljebb öt éven – keresztül a munkaviszonyát felmondással nem szünteti meg [Mt. 229. § (1) bekezdés].

A munkáltató lényeges szerződésszegése esetén a munkavállaló mentesül szerződéses kötelezettségei alól. Ez azt jelenti, hogy nem lesz köteles a továbbiakban a tanulmányok folytatására, mint ahogyan munkaviszonyának fenntartására sem [Mt. 229. § (5) bekezdés].

A munkavállaló szerződésszegése esetén a munkáltató elállhat a tanulmányi szerződéstől és a nyújtott támogatást visszakövetelheti. A munkavállaló szerződésszegésének minősíti a jogalkotó azt az esetet is, amikor a munkaviszony megszüntetésének indoka a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartása. Az elállás miatt a munkavállaló támogatások visszatérítésére irányuló kötelezettsége arányos, ha a munkavállaló a szerződésben kikötött tartamnak csak egy részét nem tölti le [Mt. 229. § (6) bekezdés].

A fentiekből kitűnik, hogy a tanulmányi szerződés munkajogi jogkövetkezményei a szerződésszegéstől a vállalt jogviszony-fenntartási idő végéhez közeledve igencsak csökkennek, hiszen egy 1 000 000 Ft-os támogatásra tekintettel vállalt 25 hónapos jogviszony-fenntartási kötelezettség megszegésének „ára” a 25. hónapban már mindössze 40 000 Ft.

Ezzel szemben a szerződésszegésre tekintettel megállapított kötbér összege folyamatosan állandó marad, azt nem kell időarányosítani, így lényegesen komolyabb visszatartó erővel bírhat, mint maga a fizetett támogatás.

A versenytilalmi megállapodás munkajogi szabályai

Versenytilalmi megállapodás értelmében a munkavállaló – legfeljebb a munkaviszony megszűnését követő két évig – nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel a munkáltatója jogos gazdasági érdekét sértene vagy veszélyeztetné [Mt. 228. § (1) bekezdés].

A versenytilalmi megállapodásban foglalt munkavállalói kötelezettség azt jelenti, hogy a megállapodásban foglalt időszakban a munkavállaló nem létesíthet munkaviszonyt, megbízási jogviszonyt a munkáltató versenytársánál, illetve nem alapíthat olyan vállalkozást, amely a munkáltatóval versenyhelyzetben lenne.

Azt, hogy pontosan mely munkáltatóknál nem vállalhat munkát a munkavállaló és milyen tevékenységi körtől kerül „eltiltásra”, a felek

megállapodásán túl a cégjegyzék határozza meg. Az abban szereplő tevékenység ugyanis abban az esetben is irányadó, ha ténylegesen a tevékenységet a munkáltató nem folytatja (BH2008. 342.).

A munkáltató a megállapodás teljesítéséért megfelelő ellenértéket köteles fizetni, amely nem lehet kevesebb, mint az azonos időszakra járó alapbér egyharmada.

A tanulmányi szerződésre vonatkozó szabályokkal ellentétben az Mt. nem rendezi a versenytilalmi szerződés megszegésének jogkövetkezményeit, így ilyen esetben csak a Ptk. szabályaiból lehet kiindulni. Eszerint a versenytilalmi megállapodás megszegése esetén a másik fél jogosult a szerződésszegésből eredő jogkövetkezmények érvényesítésére; ennek keretében mentesülhet a szerződésből rá eső kötelezettségek teljesítése alól. Azaz, ha munkavállaló a megállapodásban vállalt időtartam alatt a munkáltató versenytársánál elhelyezkedik, úgy a (volt) munkáltató ellenérték-fizetési kötelezettsége is megszűnik, valamint az egy összegben előre kifizetett ellenérték időarányos része a munkáltatónak visszajár.

Tekintettel azonban arra, hogy a megállapodásokban kikötött ellenérték szinte kivétel nélkül alacsonyabb, mint a munkavállaló munkával elérhető jövedelme, ezért a megállapodás visszatartó ereje – különösen akkor, ha utólag kerül folyósításra – szinte elhanyagolható. A munkavállaló azt addig fogja betartani, amíg munkát keres (ekkor úgysem tudná azt megszegni, ha akarná), amikor pedig olyan munkahelyet talál, ahol magasabb munkabért ajánlanak számára, mint a megállapodás szerinti összeg, azt el fogja fogadni, hiszen összességében így is nőni fog a jövedelme.

A szerződésszegés esetén a másik fél kártérítési igénnyel élhet, azonban – a fenti példánál maradva – a munkáltató igen komoly nehézségekkel nézhet szembe az igényérvényesítés során, hiszen nemcsak a károkozás tényét kell bizonyítania, hanem a kár mértékét és a kettő között fennálló ok-okozati összefüggést is, ami a gyakorlatban sokszor szinte lehetetlen, vagy legalábbis ár-érték arányban nem felvállalható nehézséget jelent.

Éppen ezért lehet célszerű a megállapodásban – az értékarányosság fenntartása mellett – kötbérfizetési kötelezettséget kikötni, hiszen ezzel részben kompenzálható a versenytársához átvitt, de bíróság előtt nehezen vagy egyáltalán nem bizonyítható kár, ráadásul jelentősen megnövekedik annak az esélye is, hogy a munkavállaló tartja magát a megállapodásban foglaltakhoz.

Külföldi munkavállalás

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Cikkünkben az EU-s munkavállalás és belföldi biztosítási jogviszony egyidejű fennállását boncolgatjuk. Ez a téma már volt feszegetve. Itt három hatóságnak is van szerepe, és ez miatt még mindig sokak számára nem világos, hogy hol kell fizetni a járulékot.

EU-s szabályok itthon

Az EU-ba való belépéssel együtt az EU-ban irányadó egy joghatóság elve rendszert is fel kellett vennünk. Ennek a szabályozásnak a legfontosabb passzusa, hogy egyidejűleg csak egy országban lehet biztosítva a magánszemély akkor is (egy joghatóság elve), ha több országban és/vagy több munkáltatónál végez egyidejűleg munkát. Az EU-s szabályozás egyébként többet nem is mond ki, azaz csak meghatározza a biztosítás szerinti országot.

Ha ez az ország megvan, akkor ezen ország járulékszabályai szerint kell eljárni.

Az Európai Unió koordinációs rendeletei a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, és annak végrehajtására vonatkozó 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

Többes jogviszony

Tipikus felállás szokott lenni, hogy egy magyar magánszemély egy cégnek az ügyvezetője, vagy egyéni vállalkozása van, vagy őstermelő, ugyanakkor egy másik EU-tagállamban munkaviszonyban dolgozik.

A joghatóság megállapításának kiindulópontja az, hogy melyik az „erősebb” jogviszony. A vonatkozó közösségi rendelet két fajta jogviszonyt különböztet meg:

- a munkaviszonyt és
- az önálló vállalkozást.

Munkaviszonynak kell tekinteni a munkaszerződéssel történő foglalkoztatást, a megbízási szerződést, a társas vállalkozói jogállást, a tisztviselői munkát.

Önálló vállalkozás pedig az egyéni vállalkozó, illetve az őstermelő.

Tehát egy külföldi munkaviszony és egy belföldi társas vállalkozói jogállás egyenrangúnak tekintendő. Ha ténylegesen a

Hogyan igazolom a külföldi joghatóságot?

Alapesetben A1 igazolással, de ha erre a külföldi hatóság nem hajlandó (Nagy-Britannia és Írország esetén van így), akkor a biztosítási jogviszony igazolását lehet kezdeményezni a kormányhivatalnál, amely szerv a külföldi társas hatóságot megkeresi, és annak válasza alapján készíti el a jogviszony-igazolást.

Az illetékes hatóság a joghatóság, kérésben belföldön a kormányhivatalt, külföldön pedig az egészségpénztárnak megfelelő szervet kell keresni.

Egy külföldi munkaviszony és egy belföldi társas vállalkozói jogállás egyenrangúnak tekintendő.

külföldi munkaviszonyt végzi, a társas vállalkozása idehaza „alszik”, akkor a külföldi joghatóság megállapítása nem lehet kérdés.

A másik fontos rendezőelv, hogy egy munkaviszony mindig erősebb egy önálló vállalkozásnál, azaz, ha a példában a társas vállalkozást egyéni vállalkozásra cserélem, akkor a külföldi joghatóság szerinti biztosítás állapítható meg.

Az lesz tehát a járulékfizetés országa, ahol a munkaviszonyom van.

De vajon mi az eljárás abban az esetben, ha a belföldi és a külföldi hatóság nem egyformán nyilatkozik a joghatóság kérdésében? Ilyen esetben lehet egy igen hosszadalmas egyeztetést kezdeményezni, de én ezt már nem tenném, a kérdést másképpen közelíteném meg.

Az egyik ország hatóság által kiállított joghatóságot igazoló okmányt a másik ország hatósága elfogadja, kiindulól pontnak tekintti.

Ez azt jelenti, hogy ha több helyen vagyok biztosítva, akkor a szabályoktól függetlenül a nekem szimpatikus joghatóságot fogom elő-

szőr megkeresni (természetesen ebben az országban is kell, hogy legyen biztosított jogviszonyom), és az ott kiállított A1-es igazolással keresem fel a másik országot. És ez a NAV szempontjából is igaz.

Ha mondjuk a külföldi munkaviszonyomról be tudok mutatni egy A1-es igazolást, akkor a belföldi társas vagy egyéni vállalkozásra tekintettel nem kérheti a NAV a minimálbér utáni járulékfizetést. Sőt azt sem teheti meg a NAV, hogy felülbírálja a külföldi hatóság jogviszony-igazolását.

Tehát a végső következtetés itt az, hogy a biztosítás helyének eldöntését a magánszemély tudja irányítani. És nyilván azt a joghatóságot fogja a magánszemély választani, melynek eredményeképpen a járulékfizetés kedvezőbben alakul, vagy hosszabb távon gondolkodva, ahonnan nagyobb ellátás várható.

Példa

Egy klasszikus esettel lehet még a megértést elősegíteni: ha a magánszemély Németországba kimegy dolgozni úgy, hogy egy belföldi cégnek egyben az ügyvezetője marad, akkor dönthet arról, hogy

- a kormányhivataltól kér egy A1-es igazolást az ügyvezetői biztosítási jogviszonyára tekintettel, ezzel elérve azt, hogy a németországi fizetéséből nem vonják a német járulékokat, vagy
- a német hatóságtól kér egy A1-es igazolást a német munkaviszonyára tekintettel, és akkor a belföldön semmilyen jogviszonyára tekintettel nem fizet járulékokat.

A két eset közül az első megoldásnak van egy elég komoly buktatója. Ebben a felállásban köteles a magánszemély a 17T1041INT nyomtatványon bejelentkezni, és ügyfélkapun keresztül a 1708INT nyomtatványon havonta az összes levonandó járulékot és a fizetendő szociális hozzájárulási adót a német bérére tekintettel bevallani és megfizetni.

Ez a – 2011. január 1-je óta bevezetett – szabály azt az elvet követi (igaz, nem minden jogviszony tekintetében), hogy ahol a joghatóság, ott az összes járulékalapot képező jövedelem után megfizetésre kerüljön a járulék. Ez elég komoly érv az mellett, hogy a német biztosítást válassza a magánszemély.

Kiküldetés

Amennyiben egy munkáltató munkavállalóját egy másik tagállam területére munkavégzés céljából kiküldi, akkor a másik tagállamban történő munkavégzés ellenére a dolgozó továbbra is a kiküldő állam jogszabályai szerint marad biztosított.

Ez azt jelenti, hogy a kiküldött személyt úgy kell tekinteni, mintha kiküldetésének ideje alatt továbbra is a kiküldő államban foglalkoztatnák. A kiküldetés időtartama maximum 24 hónap lehet.

Annak, hogy továbbra is a kiküldő államban legyen a kiküldött biztosított, feltétele, hogy

- a kiküldetés várható időtartama nem haladja meg a 24 hónapot, és
- a kiküldetés nem egy másik személy leváltása céljából történik.

A kiküldetés alatt a kiküldött a biztosítási időket a kiküldő állam szabályai szerint szerzi meg. Ha a kiküldetés legfeljebb 2 hónapig megszakad, azt továbbra is folyamatos kiküldetésnek kell tekinteni.

Kockázati biztosíték

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Február 15-től egy új speciális kockázatibiztosíték-fizetési szabály lép életbe azok számára, akik még nem kértek ekáer-számot, és egyéb szempontok szerint is ebbe a kategóriába tartoznak. A teljesen újonnan alakuló adóalanyokat ez a szabály mennyiben érintheti, ugyanis a szabályozás itt nem egyértelmű.

Változás

Az ekáer-szabályozás 2017. február 15-től ismételten változott. Mэгhozzá azt a kötelezettséget vezették be, hogy az ekáer szempontjából új kötelezett köteles az első 10, bejelentésre kötelezett szállítása, de legfeljebb az első ekáer-számkéréstől számított 180 napig kockázati biztosítékot fizetni a nem kockázatos termékek szállítására tekintettel is.

Új kötelezettnek az a vállalkozó tekinthető, aki 2015–2017. években ekáer-számot nem kért, ÉS ugyanezen időszakban:

- általános forgalmiadó-bevallást nem nyújtott be, vagy
- alanyi adómentes volt, vagy
- áfafizetésre kötelezettként „NY” nyomtatványt adott az áfabevallásáról, vagy
- adószáma fel volt függesztve (ennél az esetnél bármilyen kis időre ebben az időszakban).

Nem szabad elfelejteni, hogy a bejelentési kötelezettséget nem terjeszti ki a szabály a súly és értékhatár alatti szállításokra, illetve belföldön továbbra is csak az első adóköteles értékesítésre tekintettel van ekáer-szám-igénylési kötelezettség.

Az új kötelezett fogalma teszi egyértelművé, az a kijelentés nem igaz, hogy aki eddig nem kért ekáer-számot, annak mindenképpen lesz kockázatibiztosíték-fizetési kötelezettsége.

Amikor nem kell alkalmazni...

Nézzünk eseteket, amikor nem kell az új szabályt alkalmazni: Áfafizetésre kötelezett cég, amely folyamatosan ad be érdemi áfabevallásokat, viszont most 2017 márciusában adódik az első olyan ügylete, hogy ekáer-számot kell kérni.

2015–2016. évben alanyi adómentes jogállású cég 2017-ben jelentkezik be áfakörbe, és az első érdemi áfabevallását beadja február 20-án, és ezt követően adódik egy olyan ügylete, hogy ekáer-számot kell kérni.

2017. év február 17-én alakul meg a cég újonnan, 2017. március 20-án beadja az első áfabevallást, melyben 36 ezer forint visszaigényelhető adót vall. Ezt követően adódik egy olyan ügylete, hogy ekáer-

számot kell kérni. Tehát a szabályt könnyen ki lehet kerülni, ha egy kicsit vár a vállalkozó a szállítással.

Az előző eset azzal a különbséggel, hogy jogelőd cégből kiválással jön létre.

2015–2017. évben végig alanyi adómentes adóalany, és 2017. február 15-ét követően szállít 3 tonna nem kockázatos terméket eladóként (mivel nem áfás az ügylet, ezért nem lehet ekáer-kötelezett).

...és amikor igen

Nézzünk eseteket arra vonatkozóan is, amikor új kötelezettnek minősül: 2015–2016. évben alanyi adómentes jogállású cég 2017-ben jelentkezik be áfakörbe, és az első érdemi áfabevallását beadja február 20-án, de ezt megelőzően február 19-én adódik egy olyan ügylete, hogy ekáer-számot kell kérni. Ezzel egyébként azt is eléri, hogy a február 20. utáni szállításokra is kell kockázati biztosítékot fizetni (180 napig vagy 10 alkalom).

2017. év február 17-én alakul meg a cég újonnan, 2017. március 20-án beadja az első áfabevallást, 36 ezer forint visszaigényelhető adót vall be. 2017. március 3-án adódik egy olyan ügylete, hogy ekáer-számot kell kérni.

Az előző eset azzal a különbséggel, hogy jogelőd cégből kiválással jön létre.

A kockázati biztosíték összege

Az is nagy kérdés, hogy a kockázati biztosítékot ugyanúgy a szállított érték 15%-a után kell megfizetni?

A válasz igen, de itt még nincs vége, mert nem kockázatos termék esetén az értéket nem kötelező bejelenteni, tehát nincs mire számolni a biztosítékot. Hát akkor hogy is van ez?

Az ekáer-felület ezt a problémát úgy hidalja át, hogy egyrészt az új kötelezettnek nem önként kell jelentkeznie kockázati biztosíték fizetésére, tehát a felület ezt a minőséget közli az ekáer-felületen, másrészt a bejelentést ennél a körnél nem engedi el addig, amíg értékadatot nem ad meg a bejelentő, és a letéti számlára az utalás nem érkezik meg.

Létszámnövekmény

Szerző: Böröczkyné Verebéli Zsuzsanna

Egy lehetőség a társasági adó alapjának csökkentésére, melyre talán nem sok vállalkozás jogosult, de amelyek igen, azok sem igazán élnek a lehetőséggel.

A kedvezmény mértéke

Nagyon régóta, már 2005-től alkalmazható ez az adóalap-csökkentési lehetőség, viszont kizárólag azok élhetnek vele, akik az év első napján mikrovállalkozásnak minősülnek. Sőt, az átlagos állományi létszám a megelőző adóévben legfeljebb 5 fő lehet.

A szabályozás szerint az adóalapot csökkenti az adóévi átlagos állományi létszámnövekmény és az adóév első napján érvényes havi minimálbér évesített összegének a szorzata. (2016-ban: $12 \times 111\,000 = 1\,332\,000$ Ft)

A foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma alatt a Központi Statisztikai Hivatal „Útmutató az intézményi munkaügyi-statisztikai kérdőívek kitöltéséhez” című kiadvány szerinti éves szinten számított statisztikai állományi létszámát kell érteni azzal, hogy a kölcsön vett munkaerő a kölcsönvevőnél figyelembe vehető, amennyiben a kölcsönadó e létszámot nem számítja, és erről az adóbevallás benyújtásáig írásban nyilatkozik a kölcsönvevőnek.

A létszámnövekményt általános esetben az előző évhez, előző év hiányában – kezdő vállalkozásoknál – a nullához, átalakulás esetén pedig a jogelőd utolsó adóévéhez kell viszonyítani. Kifejezetten jó lehetőség tehát az egy induló cégnek, amely ha mást nem is, de maga után fizeti a járulékokat.

Számítási szabályok

A számítást kéttizedesjegy-pontossággal kell meghatározni.

A létszámnövekménybe nem számít bele az, aki

- a foglalkoztatást megelőzően a társaság kapcsolt vállalkozásánál állt munkaviszonyban,

A létszámnövekményt általános esetben az előző évhez, előző év hiányában a nullához, átalakulás esetén pedig a jogelőd utolsó adóévéhez kell viszonyítani.

- munkaviszony jellegű jogviszonyban,
- személyesen közreműködő tagsági viszonyban, vagy
- tevékenységét kapcsolt vállalkozásnak minősülő egyéni vállalkozóként végezte.

Az adóalap-csökkentő tételként érvényesített összeg utáni adó az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában „csekély összegű” támogatásnak minősül, így nem szabad elfelejteni a tao-bevallás ide vonatkozó adatszolgáltatását sem.

Szankciók

A létszámnövekmény esetén elszámolt kedvezményhez a törvény – bizonyos esetekben – adóalap-növelési kötelezettséget rendel. Ezt akkor kell alkalmazni, ha a kedvezmény igénybevételét követő harmadik év végéig a vállalkozásnál a foglalkoztatottak létszáma az előző évihez viszonyítva csökken, vagy ezen időszakon belül a társaság jogutód nélkül megszűnik.

Szankcióként a korábban csökkentésként elszámolt összeg 120%-ával kell megnövelni az adóalapot. (Az ezen a címen elszámolt összeg nem lehet több a megelőző három adóévben igénybe vett – és még nem korrigált – kedvezmény 20%-kal növelt összegénél.)

Nem kell a növelési kötelezettséget teljesíteni, ha a tárgyévben a létszám azért csökken, mert a munkavállaló szülési szabadságot, gyedet, gyest vett igénybe, betegség miatt keresőképtelenné vált, esetleg büntetés-végrehajtását kezdte meg, illetve meghalt.

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

Egy cégben tulajdonosváltás történt, a régi tulajdonosnak volt 2 millió forint tagi kölcsöne, mely a főkönyvi kivonat szerint a mai napig nem kerül kiegyenlítésre. Kérdés, hogy ez továbbra is őt illeti meg, vagy az üzletrész értékesítésével átszáll az új tulajdonosra? Ugyanez a kérdés osztalék esetén, tehát a régi tulajdonosnak járó, már korábban jóváhagyott osztalék, ami nem lett kifizetve, kit illet meg?

Kell-e, illetve lehet-e ennek rendezéséhez valamilyen szerződéses megállapodást kötni?

A választ azzal kezdeném, hogy nemcsak lehet, hanem kötelező valamilyen megállapodást kötni abban az esetben, ha ezt is át akarjuk adni az új tulajdonosnak.

A kötelezettségként kimutatott tételeket – legyen az akár kölcsön vagy jóváhagyott osztalék – az egyedi nyilvántartásban partneren-

ként kell kimutatni, azaz ennek a tartozásnak konkrét jogosultja van.

Amikor egy tulajdonos az üzletrészt értékesíti, akkor ezzel automatikusan nem kerül értékesítésre a társasággal szembeni követelése.

Így az első kérdés az, hogy a tulajdonos az üzletrészen kívül a követelését is eladja-e, illetve, hogy a vevő a követelést is megvásárolja-e.

Az egyértelműség kedvéért erről érdemes külön megállapodást kötni, ami az üzletrésztől elkülönítve egyértelműen meghatározza az ezekből származó jövedelmet, így ennek adóját.

Nem egyforma adózási szabály alá esik ugyanis az üzletrész-értékesítésből származó nyereség, és a vásárolt követelésből származó nyereség adója. Persze, ha esetleg a követelést kisebb értéken vennénk meg, mint amennyi a névértéke...

Végezetül emlékeztetőül az a szabály, hogy az osztalék jóváhagyásakor azokat a tagokat illeti meg az osztalék, akik azon a konkrét napon a tagjegyzékben szerepel-

nek. Nem kell vizsgálni, hogy a tag mikortól rendelkezik azzal az üzletrésszel. Ha azon a napon már tag, akkor neki jár osztalék. Ennek megfelelően nem jár osztalék annak a tagnak, aki ugyan egész évben tag volt, de a beszámoló jóváhagyásának napján már nem tulajdonos.

Egy társaság üzemberuházásba kezdett 2016-ban, melyre pályázati forrást is megnyert. A támogatáson és az önerőn kívül hitelt is fel kellett venni. A beruházás nem fejeződött be, de a hitelt már folyósították, és 2016-ban már kamatot is fizettünk utána. A támogatás egy részét is megkaptuk, de a végleges elszámolás még nem történt meg.

Az évről való lezárás kapcsán van-e valamilyen teendők a hitel elszámolásánál? A kapott támogatást elhatárolhatjuk-e teljes egészében annak okán, hogy még nem kezdődött meg a beruházásra az értékcsökkenés elszámolása?

A két kérdésre külön kell válaszolni, mert gyakorlatilag egymástól függetlenek. A támogatással kapcsolatban valóban nem lesz elszámolandó bevétel 2016-ra, de a kapott támogatási összeget nem a passzív időbeli elhatárolásokba kell könyvelni.

Miután a pályázati elszámolás még nem történt meg, a leírtak alapján arra következtek, hogy a folyósított összeg még „csak” támogatási előlegnek minősül. Így ezt a beszámolóban a rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni.

A hitelre fizetendő kamattal kapcsolatban is van teendő. A számviteli törvény szerint a bekerülési értéknek része a tárgyi eszköz be-

szerezésével kapcsolatban az üzembe helyezésig, raktárba történő szállításig felmerülő költségek összege. Ide tartozik a hitel után fizetendő kamat összege is. Ezt tehát 2016-ra nem ráfordításként, hanem a beruházás értékeként kell kimutatni.

És bár nem tartalmazta a kérdés, hogy a beszerzés forintban vagy devizában történt, de a devizában vásárolt tárgyi eszköz esetében az árfolyamvesztés is a bekerülési érték része, abban az esetben, ha az az aktiválásig felmerült. Azaz, ha azt az aktiválás előtt kifizettük, vagy év végén azt a fordulónapi árfolyamra át kell értékelni, akkor annak árfolyam-különbözete is a beruházás része.

További

hasznos válaszokat

szakértői

blogunkban

olvashatsz:

www.iranyadomagazin.hu

Személygépkocsi vagy nem személygépkocsi?

Szerző: Tusnádiné Ágoston Márta

Egyre népszerűbbek azok a járművek, amelyeknél nem egyértelmű a minősítés. A kérdés lényege arra irányul, hogy kell-e cégautóadót fizetni?

Miért fizetünk cégautóadót?

A cégautóadó-kötelezettséget korábban a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. (Sza) törvény, 2009. óta pedig már a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szabályozza.

Ez azért fontos, mert az Sza-törvény még a magáncélú használata függvényében adóztatta a személygépkocsikat, azaz az ingyenes magánhasználat miatt keletkezett jövedelmet kellett leadózni egy sávosan meghatározott tételes adóval.

Amióta viszont átkerült a szabályozás a gépjárműadó-törvénybe, azóta a cégautóadó-fizetési kötelezettség fennáll minden

- nem magánszemély tulajdonában álló (illetve pénzügyi lízingbe vett) belföldi rendszámú személygépkocsi, vagy
- bármely belföldi adóalany esetén, aki költséget számol el a személygépkocsi után.

Ez nagy különbség, ezért fontos helyretenni a fizetés okát. A cégautóadó-fizetés megállapításához azonban megmaradt egy kapcsolat az Sza-törvénnyel, hiszen az abban meghatározott személygépkocsi fogalmát kell alkalmazni annak ellenére, hogy a gépjárműadó-törvénynek is van erre definíciója. Az Sza tv. 3. § 45. pontja alapján személygépkocsi: „a 4, ill. 3 gumiabroncskerékkel felszerelt gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas”.

Idetartozik a versenyautó és az önjáró lakóautó is. Ez utóbbi nem összetévesztendő a lakókocsival, amely egy különálló jármű és vontatni szokták, a lakóautó pedig egybe van építve a vezetőfülkével.

Vegyes használatú járművek

A fejtörést azok a vegyes használatú járművek okozzák, amelyek személy- és teherszállításra is alkalmasak. Ezek közül csak akkor minősül egy jármű személygépkocsinak, ha az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- megengedett együttes tömege max. 2500 kg (az együttes tömeg a maximális terhelhetőség melletti súlyt jelenti, ez az adat a forgalmi engedélyből kiolvasható), és

Az adót a tulajdon vagy pénzügyi lízingszerződés keltét követő hónap első napjától kell megfizetni.

- a rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a teherszállításra bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér. Akkor is megvalósul a személygépkocsi minősítés, ha az ülés eltávolítására visszafordíthatatlan műszaki átalakítással került sor, és nem lehet az üléseket visszatenni.

Nézzünk néhány példát a fenti feltételek vizsgálatára. Ha egy furgon vezetőfülkéje gyárilag le van választva a hátsó rakodótértől, és a rakterben nincsenek ülések, akkor az teherautónak minősül. Ha viszont egy ugyanilyen furgon hátsó „rakterébe” gyárilag üléseket szereltek fel, akkor a maximum 8 felnőtt szállítására alkalmas jármű személygépkocsinak minősül, és itt nem kell vizsgálni a tömeget, mert nem vegyes használatú járműről beszélünk. Abban az esetben viszont, amikor a hátsó ülésor(ok) eltávolítható, már vegyes használatú járműnek minősül és vizsgálni kell a 2500 kg megengedett együttes tömeget is. A 9 felnőtt szállítására felszerelt furgon már nem minősül személygépkocsinak az Sza-törvény szerint, hiszen az ülések száma 8 felett van. Az ún. puttonyos kisáruszállító járművek általában teherautónak minősülnek, egyrészt, mert az együttes tömegük nem éri el a megengedett 2500 kg-ot, másrészt a sofőr ülésén kívül 1-2 utasüléssel vannak felszerelve.

...és akkor térjünk vissza a cégautóadóra

Az ismert és egyértelmű esetek mellett lehetnek olyan ügyletek, ahol szintén felmerülhet a cégautóadó-fizetési kötelezettség. A cégautóadó alanya a személygépkocsi nem magánszemély tulajdonosa vagy pénz-

ügyi lízingbe vevője, illetve külföldi rendszámú személygépkocsi esetén az, aki költséget számol el.

- Nem valósul meg a költségelszámolás, így nem fizet cégautóadót
- az egyéni vállalkozó, őstermelő 500 km/hó átalányköltség erejéig,
  - a katas egyéni vállalkozó,
  - az evás egyéni vállalkozó,
  - az átalányadózó egyéni vállalkozó, valamint
  - a fizetővendéglátásra tételes átalányadózást alkalmazó magánszemély.

Belföldi rendszámú személygépkocsi cégautóadója

Az adót a tulajdon vagy pénzügyi lízingszerződés keltét követő hónap első napjától kell megfizetni, annak a hónapnak az utolsó napjáig, amíg ez a jogviszony fennáll. Abban az esetben, amikor a cég a magánszemély személygépkocsija után számol el költséget, vizsgálni kell ennek fajtáját és mértékét. A jogszabály felsorol néhány adómentes státuszt is, melyre most nem térek ki.

- Emellett nem kell cégautóadót fizetni a magánszemély tulajdonában álló személygépkocsijára akkor, ha a magánszemély kizárólag
- az Sza-törvény 7. § (1) r) pontja szerinti, kiküldetési rendelvénnyel alapján utazásra igazolás nélkül elszámolható költségtérítést kap (a gépkocsi normafogyasztása, a NAV által közzétett üzemanyagár és a futott kilométer szorzatával kiszámolt összeg), valamint
  - az Sza tv. 25. § (2) b) pontja szerinti munkába járás költségtérítését kapja.

Ha a magánszemély ezen felül bevételt szerez vagy bárki (akár ő maga, akár más) költséget számol el a személygépkocsija után, akkor a magánszemélynek cégautóadó-fizetési kötelezettsége keletkezik. Természetesen, ha a magánszemély személygépkocsijára senki sem számol el költséget, akkor nincs cégautóadó.

Külföldi rendszámú személygépkocsi cégautóadója

A költségelszámolás esetében a cégautóadót a költségelszámolást követő hónap 1. napjától kell megfizetni, a költségelszámolás hónapjának utolsó napjáig. Ha például egy március 30-tól április 5-ig tartó külföldi kiküldetés része a személyautó-bérlés (a teljes időszakra), akkor a költségelszámolás 2 hónapra nyúlik, és április hónapra beáll az adófizetési kötelezettség. Ekkor viszont jó, ha már az autóbérlés időszaka alatt tisztában vagyunk ezzel a ténnyel, mivel be kell szerezni a bérelt autó teljesítményadatát és a környezetvédelmi besorolását az adó kiszámításához.

Tartós bérlet bonyolalma 2017-től

2017 előtt a gépjárműadó-törvény alapján tartós bérletnek minősült az az 1 éven túli bérleti szerződés, amelynek keretében a bérlő bejegyzésre került a forgalmi engedélybe.

Ekkor a bérlő fizette a cégautó- és a gépjárműadót egyaránt. 2017-től kikerült ez a definíció – és az ezzel kapcsolatos szabályozás is – a gépjárműadó-törvényből, ami azt eredményezi, hogy a cégautóadót az autó tulajdonosa fizeti, azaz megfordult az adó alanya.

Mivel a gépjárműadót az üzemeltető – ennek hiányában a tulajdonos – fizeti, itt elválik a cégautó- és a gépjárműadó megfizetőjének személye. Ennek következtében nem lehet csökkenteni a cégautóadó összegét a határidőre megfizetett gépjárműadó összegével, és ez dupla adófizetést eredményez a gépjárműadó összegében.

Jó megoldás-e, ha nem a bérlő lesz az üzemeltető, és mindkét adót a bérbeadó fizeti? Ha a bérlőt mint üzemeltetőt törlik a forgalmi engedélyből, akkor – az egyszeri eljárási költségek mellett – a bírságokat és egyéb üzemeltetéssel kapcsolatos értesítéseket a bérbeadóhoz fogják címezni. A bérbeadó kénytelen lesz ezeket, valamint a cégautóadót is továbbhárítani a bérlő felé, de mivel ez egy járulékos költség a bérleti szerződés – mint főszolgáltatás – mellett, így ezekre fel kell számítani a 27% áfát is. És akkor továbbra is kérdés: van-e jó megoldás?

Forgalomból való kivonás

Amíg a gépjárműadót nem kell megfizetni a forgalomból kivont személygépkocsi után, a cégautóadó-fizetési kötelezettség sajnos fennáll a teljes tulajdon vagy pénzügyi lízingbe vevő szerződés ideje alatt. Nem mentesít az adó alól az összetört autó sem.

A következő cikkemben a magánszemélynek a személygépkocsija után kifizethető költségtérítésekről lesz szó.

Közvetített szolgáltatás az iparűzési adóban

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Sok cégnél kritikus kérdés, hogy mit lehet levonni és mit nem. A képlet világos: a cégvezető minden igénybe vett szolgáltatást levonna, a könyvelő pedig ellenáll. Persze erre a nézeteltérésre is megoldás a kiva választása, de erről már sokat írtunk.

Törvényi előírás

A helyi adótörvény szerint a közvetített szolgáltatások értékének meghatározásához ezeket a feltételeket kell teljesíteni:

Az adóalany saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) írásban szerződést kötött.

A szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában értékesítjük tovább a szolgáltatást. Azaz, a helyi adó csökkentéséhez kizárólag azt a szolgáltatást számlázhatjuk tovább, amit nekünk is számláztak. Ezzel a konkrét szolgáltatásnak egyúttal vevője és nyújtója is vagyunk.

A vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben úgy kell közvetíteni, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye kiderüljön. Elkerülhetetlen tehát a számlán a „közvetített szolgáltatást tartalmaz” kifejezés feltüntetése.

Bírósági gyakorlat

Sokszor nehéz feladat a cégvezetőt meggyőzni arról, hogy miért nem lehet levonni bizonyos tételeket. Ehhez adhat segítséget egy bírósági gyakorlat, mely már jó néhány éve született, de segít érvelni az igazunk mellett.

Az iparűzési adó körében tartott vizsgálatot az adóhatóság. Több mint 1 millió forint iparűzésiadó-hiány, valamint hasonló összegű bírság és késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a cég helytelenül vonta le a bizonyos alvállalkozói teljesítés mint úgynevezett közvetített szolgáltatás ellenértékét az iparűzési adó alapjából. A határozatot a másodfokú adóhatóság helyben hagyta. A cég bírósághoz fordult.

Az igazságszolgáltató fórum szerint a felperes lényegében olyan koordinációs tevékenységet végzett, amely a megrendelő érdekkörében merült fel, úgynevezett igénybe vett szolgáltatás volt, és nem lehetett volna figyelembe venni adóalapot csökkentő közvetített szolgáltatás-ként. Az ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt. Állította: jogszerűen járt el, amikor az iparűzési adó alapját mérsékelte az általa, saját nevében egy másik cégtől vett és egy harmadik társaságnak – írásbeli szerződés alapján – változatlan formában továbbszámlázott villanyszerelési szolgáltatás értékével.

A bíróság azonban nem ezen a véleményen volt. Közvetített szolgáltatás esetén az adóalany vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak. Ez áll fenn, ha az adóalany a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a tranzakció lehetősége, a számlából pedig annak ténye egyértelműen kiderül.

Tehát az adóalany nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron. Az adott esetben az alvállalkozó munkájának koordinálása elnevezéssel kiállított számlák nem villanyszerelési munkálatokról, hanem a villanyszerelők kiközvetítéséről szóltak.

E tevékenység viszont úgynevezett igénybe vett szolgáltatás, ami nem adóalap-csökkenti a helyi adó alapját.

Lehet, hogy egyszerűen a számlán használt gazdasági esemény elnevezése okozta a cég veszét? Érdemes átgondolni, milyen fontos ebben az esetben az is, hogy miként dokumentálunk.

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából

Megjelenik
májusban

VEZÉRCIKK

Fejlesztési tartalék

Azt gondolnánk, hogy nincs már új a fejlesztési tartalékban. Ebben a magazinban is sokat foglalkoztunk már vele. Talán az lehet új, ha más szemüvegen keresztül elemezzük ennek az előnyeit. Ez a szemüveg most legyen a kiva. Hogy hozhat előnyt egy kivásnak a fejlesztési tartalék, amit a társaságiadó-törvény szabályoz? Sorra vesszük tehát az előnyöket és hátrányokat, kockázatokat és lehetőségeket.

Ingatlanvagyonnal rendelkező társaság

A fogalom sokakat megtéveszt, hogy kik is tartoznak ide. Ráadásul ennek felvásárlása esetén, bizonyos esetekben az üzletrész után illetéket kell fizetni. De mikor nem kell fizetni? Ez a kérdés is volt már porondon, a 2017. év viszont itt hozott változást.

Pénztárgép

Az év eleji irányváltást követően még mindig elég nagy a bizonytalanság. Fókuszban a piacosok, plázások, vendéglátósok, faházások, különös tekintettel a kitelepülő szezonnra. Tegyük tisztában egy-két dolgot még a szezon elején.

Esettanulmány a fuvarozás témaköréből

Körbejárunk egy konkrét esetet egy fuvarszervezéssel foglalkozó magyar cég szemszögéből. Mert a fuvarszervezőnek is lehet külföldi alvállalkozója, még a belföldi fuvarra is. De vajon ilyenkor mi az áfaszabály? Vajon a külföldi adóalanytól kapott számla is mentes? Esetleg olyan szolgáltatás, ami után fizetendő és levonható adó is keletkezik? Elmélyülünk az áfatörvény részleteiben.

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bárminemű felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondossággal ellenére felmerülő téves értelmezésekért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:
Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Telefon/fax: +36-76/401-037
www.iranyadomagazin.hu
Példányonkénti ára: 2520 Ft
Éves előfizetési ára: 25 200 Ft

Felelős szerkesztő:
Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:
Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv: Kreatív Vonalak Kft.
Nyomdai előkészítés: KAtypo Bt.
Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. Kivel oszthatja meg a családi kedvezményt az, aki arra saját jogán szerez jogosultságot?

- a) Senkivel, a kedvezményt csak ő veheti igénybe.
- b) Vele közös háztartásban élő hozzátartozóinak átadhatja a kedvezményt.
- c) Vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül vagy akár a szülei hozzátartozói közül is választhat egy személyt.

2. Hogyan kell könyvelni a korábban fizetés miatti, utólag adott engedményt?

- a) A pénzügyi ráfordítások közé kell könyvelni.
- b) A rendkívüli ráfordítások közé kell könyvelni.
- c) Az egyéb ráfordítások közé kell könyvelni.

3. Az alábbiak közül melyik állítás igaz a természetbeni osztalékjuttatásról?

- a) Csak olyan eszközt lehet osztalékként kivenni, amit a tag apportként bevitt.
- b) Az osztalék fejében átvett eszközknél az értékesítés szabályait kell alkalmazni.
- c) Az osztalék csak akkor fizethető természetben a Ptk. előírásai szerint, ha a társasági szerződésben erre megengedő szabály van.

4. Külföldi munkavállalásnál a többes jogviszonyok esetén melyik az erősebb jogviszony?

- a) A munkaviszony mindig erősebb, mint a társas vállalkozás.
- b) A társas vállalkozás mindig erősebb, mint az egyéni vállalkozás.
- c) A munkaviszony, társas vállalkozás, illetve egyéni vállalkozás egyenrangúak.

5. Milyen feltételt kell teljesíteni annak a vállalkozásnak, amely a létszámnövekmény kedvezményét igénybe szeretné venni?

- a) Az adóév utolsó napján nem lehet a vállalkozásnak állami vagy önkormányzati adótartozása.
- b) 10 fő alatti vállalkozásnak kell lennie.
- c) Legalább a minimálbér 12-szeresének megfelelő adózás előtti eredménnyel kell rendelkeznie.

+1. Az alábbiak közül mikor nem kell cégautóadót fizetni a céges személygépkocsi esetében?

- a) Abban az esetben, ha a rendszámát levéve átmenetileg kivonják a forgalomból.
- b) Abban az esetben, ha nyílt végű lízing okán került a könyveinkbe, mert itt nem szereztünk tulajdonjogot.
- c) Kizárólag háziorvosi tevékenységhez használt személygépkocsi esetében.

Megoldás: 1c, 2a, 3b, 4b, 5b, +1c

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!

Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

iranyadomagazin.hu